

ایلنا- فرمانده منطقه یکم مامک انداجا از اعزام ناو گروه نیروی دریایی ارتش برای برگزاری رزمایش مشترک دریایی بانبروی دریای عمان خبر داد. دربادار دوم ازادافزود: اسامال این رزمایش مشترک به میزبانی کشور عمان است و با شرکت ناوشکن سیلان، ناو پشتیبانی و بالگرد برلاوان، یک فروند بالگرد SH۲D و ناو موشک انداز فلاخن به استعداد تقریبی ۱۰۰۰ نفر و شرکت یگان هایی از عمان به مدت یک هفته انجام می‌شود.



اعزام ناوهای ارتش به عمان برای برگزاری رزمایش مشترک

معاون رئیس سازمان انرژی اتمی در گفت و گو با خراسان تشریح کرد

جزئیات جدید از ظرفیت «بازگشت پذیری هسته‌ای» ایران

رحیمیان: غنی‌سازی برای برگشت‌پذیری، هم سریع و هم با ابعاد غیر قابل باور و از جنس مرغوب‌تری خواهد بود

هادی محمدی - بخش نخست مصاحبه مشروح پژمان رحیمیان معاون رئیس ساز مان انرژی اتمی ایران و مدیر پروژه و صاحب پروژه است به این دلیل که اگر (ت.م.ا.س) را که عمدتاً بر حوزه تولید، تهیه سوخت، خرید کیک زرد، تولید و فروش آب سنگین متمرکز بود روز گذشته منتشر کردیم. امروز به بخش دوم که در حقیقت شاید اصلی‌ترین بحث و جذاب‌ترین بخش این گفت‌وگو باشد می‌پردازیم و آن تمهیدات ایران برای «بازگشت‌پذیری» در صورت نقض توافق از سوی طرف مقابل و تصمیم کشور برای کنار گذاشتن توافق هسته‌ای است. در این باره یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین وواکنش برانگیزترین بخش‌های صنعت هسته‌ای ایران، حوزه غنی‌سازی اورانیوم است. حوزه‌ای

که اگر روزی طرف مقابل در برجام به تعهداتش عمل نکرد و بنا بر بازگشت به شرایط قبل از توافق شد، قرار است اصلی‌ترین کار را انجام دهد. رحیمیان در باره نقش و سطح این کار می‌گوید: «غنی‌سازی برای برگشت‌پذیری، هم سریع و هم با ابعاد غیر قابل باور و از جنس مرغوب‌تری خواهد بود. قطعاً با IR1 نیست، البته وقتی درباره طراحی و ساخت راکتور جدید اراک پرسیدیم، او اوقع بینانه‌از «کندی» در اجرای این برنامه سخن گفت و تأکید کرد که سازمان انرژی اتمی به دنبال جبران این کندی است. رحیمیان هر چند زمان‌هایی مبنی بر چند ماهه زمان لازم برای طراحی و ساخت راکتور جدید اراک را تأیید نمی‌کند اما زمان‌های طولانی‌را هم در کمدومی‌گوید: «انتظار داریم در سال ۱۴۰۰ این راکتور به مرحله‌راه

*** آخرین وضعیت باز طراحی راکتور اراک چطور است؟**

در موضوع راکتور اراک به صراحت در برجام نوشتیم که ایران مدیر پروژه و صاحب پروژه است به این دلیل که اگر تحت هر شرایطی طرف مقابل نخواهد همکاری کند ما همچون راکتور ۴۰ مگاواتی قبلی که آن‌را طراحی کرده، ساختیم و در آستانه راه‌اندازی بودیم کار خود را ادامه دهیم. درباره اراک در پاراگراف ۴ و ۵ برجام آمده که طراحی توسط طرف ایرانی انجام می‌شود اما تأکید کردیم که باید به تأیید طرف‌های مقابل هم برسد. ما الان کار خود را با قوت و سرعت جلو می‌بریم و آن چیزی هم که درباره نقش چین گفته می‌شود بابت مرور طراحی و صحه‌گذاری طراحی است و گر نه برای طراحی به طرف چینی احتیاج نداریم اما در فضای همکاری برجام استانداردهای ایمنی که وجود دارد باید قرار دادی با آن‌ها ببندیم که مسائل تجاری خود را دار و تحت نظر شرکت مادر تخصصی تولید و توسعه انرژی اتمی ایران که دیگر شرکت مادر تخصصی سازمان است در مرحله نهایی شدن قرار دارد.

اواخر تابستان سال قبل آقای صالحی گفتند درباره قرار داد با چین به میزان ۹۵ درصد نهایی شدن رسیده‌ایم. این ۵ درصد چیست که این قدر طول کشیده است؟ بحث قیمت قرار دادهای تجاری معمولاً بسیار مهم است. الان در بیشتر مسائل توافق شده ضمن این که ما نمی‌خواهیم یک محصول آماده‌از چینی‌ها بگیریم، ما دنبال انتقال دانش فنی هستیم و باید تمام کار توسط متخصصان ایرانی انجام شود و فقط توسط طرف خارجی مورد بازبینی قرار گیرد. ما باید قلب راکتور را طراحی کنیم و همکار خارجی باید صحه‌گذاری کند و تعهد بدهد که از نظر ایمنی مشکلی پیش نمی‌آید. قیمتی که طرف چینی پیشنهاد کرده بر اساس بررسی هزینه‌هایک مبلغ است ولی ما با توجه به سوابق قرار دادهایی که داشتیم یک مبلغ دیگری را پیشنهاد دادیم. البته اختلاف قیمت زیادی نداریم ولی چون ما به امضای این قرار داد نیاز مبرم نداریم و کار توسط متخصصان خودمان در حال انجام است، با دقت مذاکره می‌کنیم. طراحی مفهومی هم تمام شده که نیاز به بازبینی خاصی ندارد. در این بخش مشخص می‌شود ما از راکتور چه می‌خواهیم. هر مرحله بعد طراحی پایه است که در این مرحله قرار داریم و هنوز تمام نشده‌وسپس از تمام کار برای بازبینی به طرف خارجی ار سال می‌کنیم. ضمن این که در این میان پیشنهاد های متنوعی هم برای همکاری ارائه شده است.

*** یعنی ممکن است طرف چینی را برای بازبینی کنار بگذارد؟** ما استقبال نمی‌کنیم و دوست داریم با طرف چینی جلو برویم.

*** زمان بندی چطور بوده و آیا از این زمان بندی عقب‌نستید؟** طبق زمان بندی بین ۴ تا ۵ سال زمان برای باز طراحی راکتور مدرن لازم است. البته در حوزه سوخت چون سوخت جدید است باید آزمایش‌های ویژه‌ای نیز انجام شود که ممکن است زمان بر باشد. الان تأسیسات تست سوخت با کامل‌ترین شرایط را در اختیار داریم پس ممکن است درباره تولید سوخت زمان بندی ما دچار تغییر شود.

*** وضعیت همکاری بقیه اعضای کار گروه مدرن سازی راکتور اراک از جمله آمریکا چگونه است؟** کار گروه حساسی بین خودشان و نیز با ایران دارند. الان در کار گروه اراک موضوعات بررسی می‌شود از جمله این که به نیابت از ایران باید از تأسیساتی که بتواند سوخت اراک را آزمایش کند، بازدید ورزو کنند. هر کس مشارکت خود را به سهم خود باید انجام دهد. چین و آمریکاین تا امروز، در مقام روسای مشترک کار گروه اراک، با این پروژه همراهی کرده و مواردی را که خواسته شده توسط این دو رئیس مشترک انجام شده اما هنوز در مرحله‌ای نیستیم که به درخواست‌های جدی و اصلی مانند تأمین تجهیزات و ابزار دقیق راکتور رسیده باشیم. در واقع محک اصلی زمانی خواهد بود که ما بتوانیم تجهیزات تأمین کنیم یا سوخت بسازیم و آزمایش کنیم.

*** هنوز اقدام فیزیکی روی زمین در اراک انجام نشده‌است؟**

ان خیلی زود است. ما الان در مرحله طراحی هستیم و زمانی که طراحی پایه تمام شود و همه تحلیل‌های ایمنی نهایی و به تأیید برسد، به مرحله ساخت و سپس نصب تجهیزات و تأسیسات روی زمین می‌رسیم البته در تأسیسات موجود باید تغییراتی ایجاد شود.

*** یک سال و دو ماه از اجرای برجام می‌گذرد. می‌توانید تاریخ‌های برای راه‌اندازی راکتور با حداقل تست سرد راکتور بدهید؟**

تاریخ دادن برای راه‌اندازی یک راکتور هیچ گاه نمی‌تواند قطعی باشد چون راکتور یک وسیله بسیار حساس است و تا تمام الزامات نظام ایمنی محقق نشود آن راکتور هیچ وقت اجازه راه‌اندازی پیدا نمی‌کند. در همه جای دنیا معمولاً ۶ ماهه تا یک سال تأخیر به دلیل ملاحظات ایمنی وجود دارد. درباره راکتور اراک نیز یک برنامه پنج ساله از زمستان ۹۴ داشتیم که شایر و عنایت‌هایی رویه رو بود که در ادامه جبران می‌کنیم. انتظار داریم تا در سال ۱۴۰۰ این راکتور به مرحله راه‌اندازی نهایی خود نزدیک شده باشد.

*** دولت جدید آمریکا رفتاری دارد که باعث شده برخی بگویند ممکن است برجام به سن قانونی خود نرسد. درواکنش به این موضوع و برای راکتور اراک در خصوص بازگشت پذیری برخی هم صحبت از زمان‌های بسیار کوتاه چند ماهه کردند. این حرف‌ها چقدر درست است و نظر شما درباره بازگشت پذیری ما چیست؟** بحث برگشت‌پذیری موضوع مهمی است که از ابتدا در

ایلنا- فرمانده منطقه یکم مامک انداجا از اعزام ناو گروه نیروی دریایی ارتش برای برگزاری رزمایش مشترک دریایی بانبروی دریای عمان خبر داد. دربادار دوم ازادافزود: اسامال این رزمایش مشترک به میزبانی کشور عمان است و با شرکت ناوشکن سیلان، ناو پشتیبانی و بالگرد برلاوان، یک فروند بالگرد SH۲D و ناو موشک انداز فلاخن به استعداد تقریبی ۱۰۰۰ نفر و شرکت یگان هایی از عمان به مدت یک هفته انجام می‌شود.

سیاست

<div></div>	
<div></div>	
<div></div>	
<div></div>	
<div></div>	

<div></div>	
<div></div>	
<div></div>	
<div></div>	
<div></div>	
<div></div>	

بودند برجام، فردورائیدیل به زمین فوتبال کرده‌است ارحیمیان نقش واهمیت تغییرات فیزیکی انجام‌شده در فردورایر اولین بار چنین توصیف می‌کند: «... تبدیل یک سالن فردو، تأکید می‌کنم، تنها یکی از سالن‌های فردو به یک سالن خالی از تأسیسات، یک مرحله جمع‌آوری بود نیز علامت‌های خاصی روی این تجهیزات زده‌شده تا در صورت نیاز، به سرعت قابل نصب مجدد شود و سرعت بازگشت‌پذیری ما بالاتر برود. وی در این باره می‌گوید: «ما چون برگشت‌پذیری را در تمام مراحل مذاکره و اجرا مد نظر داشته‌ایم تمام ماشین‌ها و زیرساخت‌ها را به گونه‌ای جمع‌آوری و ذخیره کردیم که نه تنها آسیبی ندیده بلکه هر روزی که بخواهیم مطابق علامت گذاری جمع‌آوری و ذخیره کردیم که نه تنها آسیبی ندیده بلکه هر روزی که بخواهیم مطابق علامت گذاری‌های انجام‌شده سر جای قبلی خود برمی‌گرد، رحیمیان همچنین به برخی انتقادهای هم‌پاسخ می‌دهد. از جمله آن‌که برخی گفته

اندازی نهایی خود نزدیک شده‌باشد. «بازگشت‌پذیری آن قدر مهم بوده‌به اصطلاح بلکه ذهن مسئولان شده‌بود که حتی در زمانی که تجهیزات هسته‌ای متناسب با تعهدات ایران در حال جمع‌آوری بود نیز علامت‌های خاصی روی این تجهیزات زده‌شده تا در صورت نیاز، به سرعت قابل نصب مجدد شود و سرعت بازگشت‌پذیری ما بالاتر برود. وی در این باره می‌گوید: «ما چون برگشت‌پذیری را در تمام مراحل مذاکره و اجرا مد نظر داشته‌ایم تمام ماشین‌ها و زیرساخت‌ها را به گونه‌ای جمع‌آوری و ذخیره کردیم که نه تنها آسیبی ندیده بلکه هر روزی که بخواهیم مطابق علامت گذاری‌های انجام‌شده سر جای قبلی خود برمی‌گردند. البته اگر موجودی انبار ماشین‌های IR-۱ به ۵۰۰ عدد برسد تولیدی کنیم به گونه‌ای که همیشه ۵۰۰ ماشین آماده به کار در انبار داشته باشیم.

در مواد ۳۳ تا ۳۷ برجام گفته شده درباره IR4 و IR5 تا سال دهم می‌توانید تست کنید اما درباره IR6 و IR8 تا سال ۸و نیم، ۲۰ عدد را می‌توانیم گاز دهی کنیم. علت این تفاوت چیست؟

ابتدا باید بگویم که همه این ماشین‌ها در حال گازدهی با اورانیوم غنی شده هستند. IR4 تا IR8 ماشین‌هایی هستند که همگی از کامپوزیت ساخته شده و از رتورتور غیر فلزی استفاده می‌کنند یعنی مواد پیشرفته غیر فلزی دارند. فرق آن‌ها فقط در ظرفیت جداسازی است. مثلاً IR4 یا IR2M حدود ۵ سو(۵ کیلو غنی‌سازی در سال)، IR6، حدود ۱۰ سو و IR8 هم ۲۰ سو است. IR5 هم ماشین واسطی است بین IR4-6 و IR8 که چون یک ماشین امید بخش تحقیقاتی بود تست‌های مکانیکی و گازدهی یک ماشین را روی آن ادامه می‌دهیم ضمن این که مایک زنجیره ۱۶۴ تایی از IR2M و یک زنجیره ۱۶۴ تایی از IR4 داشتیم و ستهای خود را به خوبی انجام دادند بودند علت این که ۱۰ ماشین را ادامه می‌دهیم این است که با وجود انجام همه تست‌ها بتوانیم تا سال دهم باز هم این ماشین را بهبود دهیم. الان هزار دستگاه IR2M را که از نظر ظرفیت جداسازی معادل IR4 است در اختیار داریم و مشکلی هم ندارند. ضمناً برجام هم نگفته بعد از سال هشت و نیم گازدهی نکنیم گفته به ۳۰ ماشین به بالا قبل از سال هشت و نیم گازدهی نکنیم.

*** الیاف کربن که زمانی به ماشین‌ها شایه ساز شد در کجابه کار رفته‌و در کجا تولید می‌شود؟** وقتی در بدنه همه ماشین‌های IR4 تا IR8 از الیاف کربن استفاده می‌کنیم، روش‌های متنوعی نیز برای تأمین این مواد داریم و هیچ مشکلی نیست و به هر میزان در دسترس متخصصان ما قرار دارد.

*** الیاف کربن چه تأثیری در کار سانتر فیزیوژها دارد؟** وقتی از فلز استفاده می‌کنیم مثل IR1 دور ماشین را از مقدار خاصی بیشتر نمی‌توان کرد زیرا فلز دچار پارگی می‌شود اما با الیاف کربن می‌توان دور ماشین را بالاتر برد که مستقیم با افزایش میزان ظرفیت غنی‌سازی ماشین (سو) در ارتباط است.

استفاده از کدام ماشین خواهد بود؟ بازگشت‌پذیری ما سناریوهای خودش را دارد که قابل طرح نیست اما گزینه‌های متنوعی داریم که استفاده می‌کنیم. به طور خلاصه بر اساس یک مسنق، ترکیبی از همه ماشین‌ها را شامل خواهد شد.

*** این هزار ماشین IR2M می‌تواند در ترکیب بازگشت‌پذیری ما باشد؟ چون این‌ها تا زمان جمع‌آوری خاموش بودند.** بله این‌ها هم جزو سناریوهای ما هستند ضمن این که نتیجه خود را در زنجیره ۱۶۴ تایی به خوبی نشان داده‌و به تولید انبوه هم رسیده‌اند. شروع کار در برگشت‌پذیری می‌تواند با این ماشین‌ها باشد اما محدود به آن نخواهد بود.

*** برنامه برای غنی‌سازی در نطنز چیست؟ چه ماشین و چه میزان سو برای نطنز در نظر گرفته شده است؟** IR۱ ماشینی است که ایران با آن غنی‌سازی را شروع کرد و حق خود را گرفت. اما قطعاً آینده نطنز با IR1 نیست، نطنز ساینی است که بسته به اندازه ماشین بین ۴۸ تا ۴۰ هزار قابلیت نصب ماشین دارد. اگر IR4 باشد ۴۸ هزار عدد و اگر ماشین‌های دیگر باشند از نظر تعداد کمتر ولی از نظر ظرفیت چند برابر دارد خود جای می‌دهد.

*** این امکان وجود دارد که یک روز فقط در نطنز ۱۹۰ هزار سو غنی‌سازی داشته باشیم؟** بله، به راحتی حتی بیشتر می‌توانیم.

*** آخرین وضعیت IR8 بعد از دو ماه و نیم از گاز دهی ر اچطور ارزیابی می‌کنید؟**

بسیار خوب است. IR8 هم در حوزه مکانیکی خوب است هم در گازدهی؛ اما فرایند تست‌ها طولانی‌تر تمام این تست‌ها در زمان خودش باید انجام شود و ادامه یابد. در عین حال ماشین از نظر پایداری مشکلی نداشته و وضعیت بسیار خوبی دارد. مافکری می‌کنیم حداقل بین یک سال تا یک سال و نیم دیگر روی تک ماشین نیاز به تست‌های مختلف داشته باشیم چون عجله‌ای نداریم به دنبال ماشین‌های با کیفیت و کم آسیب هستیم. الان ماشین IR6 را داریم که تست‌های خود را به خوبی پشت سر گذاشته است. IR4 و IR2M هم ماشین‌های کاملاً به شمار می‌روند که برای تولید ما بعد از سال دهم مناسب هستند اما درباره IR8 چون خرابی آن هزینه‌سنگینی دارد باید با احتیاط جلو برویم. تخمین مابین یک سال تا یک سال و نیم کار روی تک ماشین است.

است؟

بله هیچ نقطه خارجی ندارد اصولاً همه ماشین‌های بعد از IR۱ که ساختیم کاملاً ایرانی هستند.

*** از فرصتی که در اختیار روزنامه خراسان قرار دادید متشکریم.**

در فردو شروع کنیم فقط کافی است مخزن گاز UF6 را از نطنز به فردو ببریم و همه چیز آماده‌است. یک سالن با این شرایط حفظ شد.

*** برای نصب IR8 ها در فردو نیاز به سکو ندارید؟**

خیر، این ماشین با این دیدگاه توسعه پیدا می‌کند که در مقابل ارتعاشات احتمالی حساس نباشد و در نتیجه به احتمال زیاد نیاز به سکو نخواهد بود.

*** در موضوع غنی‌سازی الان میزان غنی‌سازی مادرسال چقدر است؟**

مقدار غنی‌سازی بسته به این که چه درصدی تولید کنیم یا خوراک بدهیم متفاوت است و نمی‌توان گفت چقدر است. ما الان حدود ۵۰۶ سو در سال غنی‌سازی داریم که حدود ۵۰۰۰ کیلو در سال می‌شود یعنی ماهانه حدود ۴۰۰ کیلو. البته هم‌اکنون با تدابیر ویژه‌ای از این ظرفیت استفاده می‌کنیم.

*** ذخایر ما باید ۳۰۰ کیلو باقی‌بماند. این اضافه را قرار است چه کنیم؟** ما الان تمهیداتی اندیشیدیم و مدیریت می‌کنیم که بدون مواجه‌شدن با محدودیت ۳۰۰ کیلو هم غنی‌سازی را ادامه دهیم و هم تعهد خود را رعایت کرده باشیم. البته تاکنون به ۳۰۰ کیلو نرسیده‌ایم اما هر زمان به این میزان رسیدیم طبق پاراگراف ۵۷، سره‌ا را داریم. راه خوب تبدیل به سوخت است که زمان بر است. راه میانه این است که به بازارهای بین المللی عرضه‌و یا یک زرد بدون نیاز به تصویب کانال خرید تبادل کنیم و راه سوم که به عنوان رزرو دره دیگر است، رقیق کردن است.

*** الان ذخایر ما چقدر است؟** ذخایر ما در حدی که برای کارهای سازمان نیاز داریم کافی است. البته ژانسن آمارهایی می‌دهد که به شدت مورد اعتراض سازمان است و باید فقط به صورت کلی بگوید که ایران تعهد خود را باره ۳۰۰ کیلو انجام داده‌یانه. گزارش اخیر (۹۵ اسفند) مدیر کل باطنز باشن در شید جمهری اسلامی ایران قرار گرفت و به دلیل استقلال نداشتن ژانسن به عنوان یک نهاد بین المللی، تحت فشار کشور‌های صاحب نفوذ گزارش اخیر خارج از چهارچوب مصرح در برجام بود.

*** یک موضوع مسئله‌ساز این روزها سووبات غنی‌شده در لوله‌ها و مجموع ذخایر ایران بود. موضوع چیست؟** ایران با ژانسن درباره ۳۰۰ کیلو اختلاف نظری داشت که این موضوع در کمیسیون مشترک برجام مطرح و به صورت رسمی ثبت شد یعنی اختلاف نظر ما با ژانسن درباره ۳۰۰ کیلو رسماً توسط کمیسیون مشترک به رسمیت شناخته شد. اما ما موادی به عنوان سووبات غیر قابل استفاده داخل لوله‌ها، مخازن و فیلترها داشتیم که دارای غناهای مختلفی بودند. این مواد اگر چه قابل استفاده نبودند اما نیز هوشی از این موضوع نیز حسن استفاده را کردیم. بنابراین به جای این که در سقف ۳۰۰ کیلو ذخایر ما مواد غیر قابل استفاده باشد این مواد غیر قابل استفاده را که حدود ۱۰۰ کیلو بود حذف کردیم و به جای آن مواد قابل استفاده و مرغوب تهیه و نگهداری می‌کنیم. ضمن این که اصلاً این موضوع به نظر مبرط نبوده و سووبات مربوط به واحد بازتبدیل اصفهان است.

*** تعداد ذخیره سانتر فیزیوژهای ما در چه وضعیتی است؟** ما الان بیش از ۸ هزار ماشین سانتر فیزیوژ استفاده نشده و به عبارتی غیر آلوده به اورانیوم در انبار داریم و تعداد زیادی ماشین آلوده هم داریم که این‌ها جایگزین ماشین‌های فعلی خواهند بود. **شرح عکس: تصویر سانتر فیزیوژهای نسل یک تا ۸ ایران سانتر فیزیوژ بر کتر در تصویر، سانتر فیزیوژ راهبرد ۸ خط IR است**

جدید استفاده شود؟ وقتی ماشین عوض می‌شود فرایند غنی‌سازی تغییری نکرده و این طور نیست همه این قطعات بدون استفاده شود ضمن این که از تمام این قطعات می‌توانید برای IR1 یا IR4 این ده سال و سایر ماشین‌های شبیه IR1 مثل IR2M یا IR4 به عنوان قطعات یدکی استفاده کنید. اما اگر ماشین‌های خیلی بزرگ مثل IR8 به کار بگیریم چون دبی گاز متفاوت است ممکن است اندازه لوله‌ها و شیرها تغییر کند اما با ماشین IR6 که الان در نطنز تست گاز می‌شود با تعدیلاتی می‌توان همین شیرآلات و تابلوها استفاده کرد. بنابراین چیزی دور انداخته نخواهد شد.

*** قرار بود فردویه مرکز پیشرفته هسته‌ای یا همکاری روس‌ها تبدیل شود. در این باره چه کردید؟**

بر اساس آن چیزی که در پاراگراف ۴۴ برجام نوشته شده ما بازوس می‌تواناقتی برای این که فردویک مرکز پیشرفته هسته‌ای شود نداشتیم البته قرار است چنین مرکزی ایجاد شود که شرایط آن به دلیل لزوم همکاری بین المللی در زمینه ۲ برجام آماده‌است. آن چه ما برسویه در برجام در پاراگراف ۴۶/۱ قرار است انجام دهیم، بحث ایزوتوپ‌های

پایدار است که به‌تاژگی قرارداد می‌منعقد شده و شروع کرده‌ایم. اگر چه کار طولانی مدت و فناوری سطح بالایی دارد. بنابراین تبدیل فردو به مرکزی که اشاره کردید، ووال خود را طی می‌کند و منوط به همکاری‌های بین المللی با ایران است اما کسانی که می‌خواهند با ایران در این حوزه همکاری کنند باید ابتدا واجبات دیگر، مشخصاً اراک و

حداکثر یک هفته بتوانیم. این تدبیر که برخی اقدامات یک سال زمان داشته باشد به خاطر امتحان کردن برجام بود تا درباره استمرارش اطمینان حاصل شود. پس از این که یک سال از اجرای برجام گذشت، ارزیابی این بود که این تعهد را انجام دهیم که در زمان مقرر سازمان این کار را به سرانجام رساند.

برخی نمایندگان مجلس گفتند فردویه زمین فوتبال بدل شده‌است. امروز وضعیت این تأسیسات چگونه‌است؟ این که تعبیراتی با بار منفی راجع به تأسیسات ملی خود استفاده چرا که تست دائم آن‌ها در کار نیست و تاکنون سناریوهای برگشت‌پذیری از جمله استفاده از ماشین‌های پیشرفته را اجرا کنیم الزاماً باید آن جایک‌روزی به صورت اولیه یا به تعبیر برخی به زمین فوتبال تبدیل می‌شد تا بتوانیم ماشین‌ها هم در فردو بودند فقط در مکانی که یک سال فلز، فردو، تأکید می‌کنم تنها یکی از سالن‌های فردویه یک سالن خالی از تأسیسات، یک سالن با سکو‌ها و تأسیسات پذیری را از جلوی دست کشور برداشت و اگر طرف مقابل دقیق‌تر فکر می‌کرد و برای تبلیغات رسانه‌ای نیاز به این موضوع نداشت، نباید دست ما را برای بازگشت‌پذیری بازتر می‌گذاشت چرا که شکل قبلی سالن با سکو‌ها و تأسیسات قدیمی IR-۱ باعث می‌شد تا برخی عملیات عمرانی اضافی و زمان برد در موقع برگشت‌پذیری داشته باشیم که کار را به تأخیر می‌انداخت.

*** شما در فردو در ارتباطات و شیرآلات و جعبه‌های برق را هم برچیدید. این‌ها نمی‌توانست برای ماشین‌های**